

Forfatter: Vedel, Peter August Frederik Stoud

Titel: BREV TIL: Quaade, George Joachim FRA: Vedel, Peter August Frederik Stoud (1870-11-09)

Citation: Vedel, Peter August Frederik Stoud: "BREV TIL: Quaade, George Joachim FRA: Vedel, Peter August Frederik Stoud (1870-11-09)", i *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)*, Henrik Koppels Forlag, s. 776. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001825006-002-shoot-L0018250060020526.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Direktør P. Vedel til Kammerherre Quaade, Gesandt i Berlin

9. November 1870.

Kjære Kammerherre.

[Har i 14 Dage været syg.] Nat. Zeit.s Artiklen har jeg strax givet Lobedanz, der har skrevet Noget derom til Hamb. Nachr. Jeg veed ikke om det er kommet der, meget betydeligt var Svaret just ikke, dog kunde det med Rette siges at efter vor Presselov skal vedk. Regering selv klage her, for at vi kunne instituere Paatale — og hvad man forresten vil mene om vor Presselov, maa man dog i alt Fald erkjende at dette er en god Bestemmelse, da det let kunde blive en meget ubehagelig Tjeneste, som man gjorde hvis man uden at være opfordret, begyndte en Sag, i hvilken Tiltalte kunde gjøre langt større Skandale ved at forsvare sig. (Cfr. Sick's Forslag til Bluhme i sin Tid om Tiltale mod »Aftonbladet«). ¹⁾

Spørgsmaalet om at Danmark paa en eventuel Congres kunde blive erklæret neutralt Land beskjæftiger forskjellige Personer meget, navnlig er Wyke enthousiastisk derfor og Bülow, der betragter sig som den første Fader til Ideen synes at prædike den til Høire og Venstre i London. Det synes jeg nu slet ikke om. Der lader sig særdeles Meget sige imod en saadan Ordning, men jeg troer dog at Grunde for overveie Grundene imod. Men man skal tage en vel overveiets. 777Beslutning før man begynder at virke hen imod Maalet, og man skal lægge en ordentlig Plan for denne Virksomhed, før man handler. Hverken Udenrigsministeren eller hans Colleger end sige Statsraadet have undersøgt Ideen og billiget den, og imidlertid skriver Wyke og taler Bülow! Det er meget muligt at det klogeste for os, naar vi ønske at Ideen skal blive virkelig, vil være at tie stille og lade Andre foreslaae den — thi den er saa ofte omtalt og ligger saa nær, at vi ikke behøve at lade Folk opdage den. At England er gunstig for en saadan Combination, kan gjerne være, — og dog vil jeg rigtignok have bedre Beviser derfor end at Hr. Otway ¹⁾ og Sir Ch. Wyke billige den, og vil altid tvivle meget paa at naar det behøvedes England virkelig vilde gjøre noget Alvorligt for at opretholde en saadan Neutralitet for Danmark — men det vigtigste er at faae at vide, hvad Preussen og hvad Rusland ville sige dertil og det er mig slet ikke klart at disse to Magter ville dømme paa samme Maade om Planen. Giør mig den Tjeneste kjære Quaade, ved Leilighed at sige mig Deres Tanker om Sagen i alle disse forskjellige Retninger men navnlig om De finder det rigtigt at man leger med det Spørgsmaal fra vor Side og snakker løst og fast derom — med andre Ord er det ikke det bedste at skrive til General Bülow at det vil være bedst at han foreløbig afholder sig fra at discutere en Sag af denne Beskaffenhed uden Ordre.

Det Hele forekommer mig forresten saa trist at jeg ikke har Lyst til Nogetsomhelst. Det giør mig saa ondt at see Frankrig gaae tilgrunde og at tænke mig at midt i vort Aarhundredes Civilisation skal der føres en Krig, saa vild og barbarisk som 30Aarskrigen. At tænke sig at til Vinter Hundredetusinder af Franskmænd ville lige saa sikkert døe af Hungerstyfus som jeg sidder og skriver disse Linier, at Flokke af Ulve ville strøife om i tidligere rige og befolkedes. 778Provindser og at Hungeren vil drive de ulykkelige udsultne Bønder til at plyndre og røve — og Alt det, al den Jammer, al den Ødelæggelse af Familier og Børn, Alt det for et dynastisk Spørgsmaal eller idethøieste for en national Forfængelighedssag. Og saa er det saa forunderligt at see det dybe Had, som findes saa mange Steder mod Franskmændene, selv her. Hvor ofte møder jeg ikke her Skadefryd over at det gaaer dem saa galt, og med fornem Foragt siger man, at det er glædeligt at see Anarchi ligge under for ordnede Statsforhold! At der destoværre er meget Sandt i denne sidste Yttring indrømmer jeg, men jeg synes dog nok at man kunde have Hjerte for det umaadeligt Tragiske der ligger i denne frygtelige Kamp, hvor den bedste Villie og en ubegrændset Tapperhed forgjæves kæmper med Demoralisation hos Bazaine, Faily, Frossard etc. etc., hos Esquiros, Flourens, Blanqui osv., med Ukyndighed og Lidenskab hos Favre, Gambetta etc. og endelig med Massernes Indisciplin. Jeg begynder næsten at troe at det ikke vilde være umuligt at Bismarck ligesaa lidet kan faae en Fred istand som Napoleon I i sin Tid kunde faae det med Spanien — at altsaa Frankrig maa occuperes og vedblive at være det indtil andre Begivenheder tvinge Preussen til at trække sig tilbage.

Her veed jeg ikke ret hvorledes det seer ud i Rigsdagen. Jeg troer at man i Folkethinget meget gjerne vilde angribe Ministeriet og at man for Tiden søger at finde Angrebepunkter i den Politik der er fulgt i Sommer. Om man vil sige at vi have været for preussisk- eller for fransk-sindede vil vist afhænge af om man troer at have meest Udsigt til at vinde Majoritet mod Ministeriet ved at bebreide det det Ene eller det Andet. Det skulde ikke undre mig om vi kom til den Nødvendighed at maatte opløse Folkethinget. — A propos, det er en Betragtning der i min Tanke taler ikke saa lidet mod Neutralisationsplanen, at der saa ophørte at være nogetsomhelst Baand paa vore indre Forhold, og at vi da risikerede ganske andre écart's end hidtil. — Jeg maa dogs. 779fortælle Dem en lille Anekdot. Fru Heydebr. sagde forleden til min Kone at hun ikke havde turdet komme hertil i Som- mer »fordi man jo ikke vidste hvad det blev til her«. Da hun saa fik det Svar at hun jo strax havde seet at vi vilde være neutrale, sagde hun »ja det havde hun jo egentlig ikke tviv- let paa, men hun kjendte Danm. for godt til ikke at vide, at hvis det var begyndt at gaae galt for Preussen, havde Regeringen ikke kunnet holde igien«. — . . .

P. Vedel.

Vedel, Peter August Frederik Stoud, *Det nordslesvigske Spørgsmaal, 1864-1879 - aktstykker og breve til belysning af den danske regerings politik (2. bind)*,

Quaades Papirer. U. A.